

Een nieuwe wind in de zeilen van het natuurbehoud ?

SUGGESTIES VOOR HET BELEID

Sedert juli 1979 ligt de bevoegdheid over het natuurbehoud niet meer in handen van de minister van landbouw, maar werd deze materie "geregionaliseerd" en toevertrouwd aan de minister van Vlaamse zaken (M. Galle). Vroeger al werden de nauwverwante aspecten als bossen, jacht en visvangst geregionaliseerd, maar bleef natuurbehoud expliciet onder de bevoegdheid van landbouw ressorteren (onder druk van landbouwbelangen?).

Het ziet ernaar uit dat de nieuwe verantwoordelijken de vaste wil vertonen om een vernieuwd beleid te voeren inzake natuurbehoud.

Deze bijdrage wil enkele belangrijke prioriteiten en reeds herhaaldelijk geformuleerde eisen en verzuchtingen nogmaals op een rij zetten. Dit is dus zeker *geen* uitgewerkt programma voor het officieel beleid, noch een strategie voor de erkende private natuurbehoudsverenigingen.

Prioriteiten :

1. Uitbouw van adviesorganen bij diverse besturen.

A, Er bestaan reeds een aantal commissies en raden die diverse departementen van advies moeten dienen :

- Hoge Raad voor natuurbehoud (bij het bestuur van Waters en Bossen)
- Hoge Jachtraad (idem)
- Hoge Bosraad (idem)
- Ecologische Commissie bij het Ministerie van Openbare Werken.
- Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (bij het Ministerie van Cultuur)
- Stuurgroep van de Ecologische kartering van België (wordt soms door de Minister voor Leefmilieu om advies gevraagd).

Een aangepaste herstructurering, eventueel gedeeltelijke versmelting van deze raden dringt zich op, om snellere doorstroming te krijgen van problemen

en om tot een eensluidend advies te komen.

Wellicht zou vooral een "natuurwetenschappelijke Werkgroep" voor al deze raden de dossiers kunnen voorbereiden en het noodzakelijk veldbiologisch werk (laten) verrichten.

B. De verplichting om advies inzake natuurbehoud in te winnen bij de planning van werken die ingrepen op natuur- en landschap met zich meebrengen : o.m. diverse openbare werken, ruilverkaveling, recreatieve uitbouw Deze verplichting zou op diverse bestuursniveaus moeten ingevoerd worden (ook gemeenten, intercommunales, GOM's e.d.)

C. Aanstelling van *provinciale natuurbehoudsconsulenten* om sneller problemen te situeren en aan de centrale overheid te signaleren, e.d.

BNVR — Reservaat "Het Hageven" te Neerpelt (juni 1979)

2. Uitbouw van de Dienst Natuurbehoud

Deze onderbemande dienst van "Waters en Bossen" moet dringend worden uitgebreid om te komen tot een multidisciplinair kader, dat bevoegd is voor natuurbehoudsproblemen. Vooral de aanwerving van biologen en geografen is hier wenselijk. Ook wanneer in andere departementen natuurbehoudsproblemen optreden zou deze dienst moeten geraadpleegd worden voor deskundig advies (vb. in verband met recreatie, bossen, ordening van het platteland, "sanering" van waterlopen enz...)

3. Oprichting van het Instituut voor Natuurbehoud

Dit instituut werd reeds voorzien in art. 35 van de wet op het natuurbehoud (1973). Naast onderzoek op academisch niveau dienen hier adviezen, milieueffect rapporten (MER), richtlijnen voor het beheer van reservaten en andere interessante natuurgebieden voorbereid te worden. Deze instelling heeft een té specifiek actieterrain om bij één van de nu bestaande instituten gevoegd te worden.

4. Snelle verwerving en erkenning van reservaten

A. Het budget voor verwerving van staatsnatuurreservaten moet minstens 200-250 miljoen frank bedragen (nu ± 23 miljoen voor het hele land!)
B. Overheidssubsidies bij aankoop van reservaten door erkende private verenigingen is dringend nodig. Hierdoor kunnen de vaak noodzakelijke *snelle* akties gerealiseerd worden wanneer belangrijke gebieden bedreigd of verkocht worden. Subsidiëring vanwege het gewest tot 75 % en van de provincie tot 10 à 15 % zou op circa drie jaar een reeks prioritaire aanwervingen mogelijk maken.

C. Dit impliceert de erkenning van private reservaten via een Koninklijk Besluit, als uitvoeringsbesluit van de wet op het Natuurbehoud van 1973.

D. Het is uiterst belangrijk dat de gebieden die op het gewestplan als R-zone aangeduid zijn, onder toepassing van art. 44 van de wet op Ruimtelijke Ordening geplaatst worden voor wat betreft het wijzigen van vegetaties. Ook voor delen van N-zones zou deze regeling kunnen gelden. Ook talrijke ontgrondingsputten bieden heel wat concrete mogelijkheden voor het plaatsen onder de wet op het Natuurbehoud.

5. Herziening en uitvoering van de wet op het natuurbehoud (1973)

Naast de reeds vermelde aspecten zijn heel wat artikels aan herziening toe. Andere wachten op uitvoeringsbesluiten. Denken we aan de bescherming van diersoorten, het uitzetten van niet-inheemse soorten, wildparken, vrijstelling van onroerende voorheffing voor eigenaars van erkende private reservaten. Is een uitbouw van *natuurparken* volgens deze wet wel mogelijk, dient het begrip niet vervangen te worden door landschapspark en moet daartoe geen aansluiting worden gezocht met het reeds lang beloofde *Decreet op de Landschappen?*

Het opdelen van bossen en natuurgebieden in percelen van minder dan 1 ha zou eveneens dienen verboden te worden.

6. Permanente overlegorganen

Om tijdig ingelicht te zijn over problemen die zich stellen in verband met natuurbehoud willen wij pleiten voor meer permanente overlegorganen met belangengroepen, zoals recreatiebosbeleid (gevaar van willekeurige opstelling), grondwaterwinning, ontgron-

dingen, openbare werken. Dergelijke organen kunnen uit kabinetsleden en hoofdbesturen worden samengesteld, liefst met mogelijkheden voor het opnemen van wetenschappelijke experten (taak voor het instituut voor natuurbehoud).

7. Jacht en vogelbescherming

Ook hier blijven nog steeds knelpunten bestaan. We gaan hier niet verder op in en verwijzen naar de activiteiten van het Coördinatiecomité voor Bescherming van Vogels (CCBV).

Er is sedert het Europees natuurbeschermingsjaar 1970 een grote weg afgelegd, vooral wat betreft de mentaliteitsverandering onder het grote publiek. We hopen daarom dat 1980 opnieuw een belangrijk keerpunt zal zijn, vooral inzake de definitieve vrijwaring van ons resterende natuurpatrimonium.

Eckhart KUYKEN

Laboratorium voor oecologie der dieren, zoögeografie en natuurbehoud (dir. Prof. dr. J. Hublé)
K.L. Ledeganckstraat 35
9000 GENT